

OHJEITA LÄHETTÄVÄLLE TAHOLLE (TERVEYSKESKUKSET, TYÖTERVEYSASEMAT) KYS:N FYSIATRIAN POLIKLINIKKAAN LÄHETETTÄVISTÄ POTILAISTA

Fysiatrian poliklinikalla tapahtuvaa erikoislääkäriarviota harkittaessa huomiota kannattaa kiinnittää seuraaviin asioihin, joiden toivotaan esiintyvän myös lähetteessä:

- Onko perustutkimukset tehty?
 - Tavanomaiset laboratoriotestit (pvk, crp, lasko, kilpirauhaskokeet ja plv).
 - Harkinnanvaraisesti mahdollisesti reuman vasta-aineet, hlab27, afos jne.
 - Onko kipeästä kohteesta otettu natiiviröntgenkuva?
 - Toki harkinnanvarainen, yleensä 5 vuoden sisällä otettu kuva riittää.
- Mitä hoitoja on yritetty tehdä ja mitkä ovat hoitokokeilujen tulokset
 - Potilaan käyttämä särkylääkitys, myös kokeillut sopimattomat lääkkeet ovat tärkeä tieto
 - Onko vaivaa yritetty hoitaa injektioin?
 - Kuinka monesti ja minne? Mikä aine? Mikä vaste?
 - Fysioterapiaan ohjaus ja vaste?
 - Usein valitettavasti fysioterapiassa annettu hoito on turhan passiivista, eikä terapeuttisen harjoittelun ohjelmaa ole potilaalle annettu tai sitä noudatettu.
 - Terapeuttisen harjoittelun vasteen esiin tuleminen kestää usein useamman kuukauden, josta potilasta kannattaa informoida ja kannustaa harjoittelemaan.

Epäselvissä tapauksissa voi klinikkaan olla myös tarvittaessa yhteydessä puhelimitse. Konsultoivat lääkärit ovat pääsääntöisesti fysiatrian erikoislääkärit Janne Pesonen (044 717 9703) ja Kai Kuronen (044 717 4727). Akuutin kysymyksen tullessa eteen soittaa voi toki milloin vain, mutta vähemmän kiireellisessä asiassa pyydetään ottamaan yhteyttä seuraavina ajankohtina, jolloin asioiden selvittämiseen on paremmin aikaa:

- keskiviikkoisin klo 9 - 10 (KK & JP)
- keskiviikkoisin klo 13 - 15.30 (JP)
- perjantaisin klo 8 - 9 (KK & JP)
- perjantaisin klo 13 - 15 (KK)

Lähettävää tahoaa pyydetään käyttämään riittävää harkintaa arvioitaessa lähetteen kiireellisyysluokkaa. Tällä hetkellä fysiatrian poliklinikkaan saapuvista lähetteistä valtaosassa (n. 2/3) kiireellisyysluokaksi on arvioitu 8-30 päivää, eli aikaa poliklinikalla pyydetään 2-4 viikon kuluessa. Luonnollisesti resurssit eivät mitenkään riitä vastaamaan tähän tarpeeseen tällä hetkellä. Kiireellisemmän arvion poliklinikalla vaativat olisi siten helpompi erottaa, mikäli R2-ryhmää ei ”ylibuukattaisi”. Kiireellisemmän arvion kriteerejä ovat mm:

- Uusi ja selvä neurologinen tasolöydös tai -oire, joka ei ala helpottamaan akuuttivaiheesta
- Huomattavan hankala kipuoire tai hankala levossa esiintyvä särky
- Pitkittyvä työkyvyttömyys (relatiivinen aihe) aiemmin täysin työkykyisellä ihmisellä

Erittäin kiireellisen lähetteen (1-7 päivää) perusteita ovat mm.

- (Nopeassa tahdissa) etenevä neurologinen löydös, esim. selvän pareesioireen kehittyminen
 - Totaalinen pareesi, esim. peroneuspareesi, on päivystysaihe
- Yleisoireiden esiintyminen
- Maligniteettipäily
- Lihasatrofioiden kehittyminen
- Ylemmän motoneuronin vaurion oireiden ilmaantuminen